

Till

Kommunfullmäktige i

Fagersta kommun och Norbergs
kommun

Revisionsberättelse för 2021

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i Norra Västmanlands kommunalteknikförbund (organisationsnummer 212000-1552) av dess direktion. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas.

Vi har under året granskat årsredovisning, delårsrapport, genomfört två fördjupade granskningar.

Vi har i granskningen av delårsrapporten lyft svårigheterna runt förbundets direktion att utvärdera finansiella mål och verksamhetsmål då det saknas mål för god ekonomisk hushållning i förbundet. Förbundet gör ingen samlad bedömning kring uppfyllelsen av verksamhetsmålen i årsredovisningen som framgår av budgeten.

Vår uppfattning är att det är mål och riktlinjer avseende god ekonomisk hushållning som ska följas upp i årsredovisningen. Vi har i flera år rekommenderat förbundet att se över styrmodellen. Vi rekommenderar att förbundet tillsammans med medlemskommunerna föra dialog kring de mest väsentliga målen av betydelse.

Grunder för revisorernas bedömning

Vi bedömer sammantaget att direktionen i Norra Västmanlands kommunalteknikförbund har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll inte har varit fullt tillräcklig.

Det går inte att bedöma om resultatet enligt årsredovisningen är i enlighet med några finansiella mål och verksamhetsmål, då det saknas mål för god ekonomisk hushållning.

Revisorernas uttalande

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt enskilda ledamöterna i densamma.

Vi riktar kritik till direktionen för otydlig styrning och intern kontroll av verksamheten.

Vi riktar anmärkning mot direktionen för bristande måluppfyllelse i enlighet med god ekonomisk hushållning.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt enskilda ledamöter i densamma.

Vi åberopar bifogade rapporter.

Fagersta, den 6 april, 2022

Pia Boiardt

Lars Brandt

George Kafetsis

” Det går inte att bedöma om prognostiserat resultat i årsredovisningen är i enlighet med några finansiella mål och verksamhetsmål, då det saknas mål för god ekonomisk hushållning i förbundet.”

Granskning av årsredovisning 2021

Norra Västmanlands
kommunalteknikförbund

Camilla Karlsson, KomRedo AB

2022-04-075

Innehåll

1	Sammanfattning	2
1.1	Yrkesrevisorns rapport om årsredovisningen 2021	2
2	Bakgrund.....	3
3	Syfte.....	3
4	Avgränsning	3
5	Revisionskriterier.....	3
6	Metod	4
7	Projektorganisation	4
8	Årsredovisningen.....	4
8.1	Allmänna bestämmelser om årsredovisning.....	4
8.2	Förvaltningsberättelse.....	4
8.2.1	Balanskravsresultat	4
8.2.2	Målen för god ekonomisk hushållning	5
8.3	Resultaträkning.....	6
8.4	Balansräkning	6
8.5	Kassaflödesanalys.....	7
8.6	Noter.....	7
8.7	Drift- och investeringsredovisning	7
8.7.1	Driftredovisningen.....	7
8.7.2	Investeringsredovisningen.....	8

1 Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Norra Västmanlands kommunalteknikförbund har KomRedo genomfört en granskning av årsredovisning och bokslut per 2021-12-31. Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen för att ge revisorerna underlag för sin bedömning som sammanfattas nedan i avsnitt 1.1.

Förbundets revisorer ska enligt 12 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som beslutat (2 §). Revisorernas skriftliga bedömning avges i en revisionsberättelse.

1.1 Yrkesrevisorers rapport om årsredovisningen 2021

Vi har utfört en revision av årsredovisning och bokslut för Norra Västmanlands kommunalteknikförbund per 2021-01-01 till 2021-12-31.

Vi har i allt väsentligt utfört revisionen enligt SKYREVs vägledning för redovisningsrevision. Denna vägledning kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i de finansiella rapporterna. Yrkesrevisorn väljer i samråd med de förtroendevalda revisorerna vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning betraktar yrkesrevisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur kommunen upprättar årsredovisningen. Detta för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i kommunens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsen uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning ger årsredovisningen en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året. Förvaltningsberättelsen är till största del förenlig med årsredovisningens övriga delar. Struktur och innehåll har utvecklats positivt sedan revisionens noteringar från granskningen av delårsrapporten.

I förvaltningsberättelsen redogörs för väsentliga händelser som påverkat resultat och ställning sedan senaste årsredovisningen. Förvaltningsberättelsen innehåller i stort de delar som kraven i lagen ställer.

Redovisningen av måluppfyllelsen saknas helt i årsredovisningen. Kommunallagen 2017:725, både gamla och nya, har tydliga krav på att kommuner och tillika kommunalförbund ska formulera mål för god ekonomisk hushållning. Finansiella mål och verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning ska vara mätbara årligen och framgå av budgeten. Förbundet kan med fördel föra dialog med medlemskommunerna kring de mest väsentliga målen av betydelse.

Vi bedömer att årsredovisningen i all väsentlighet redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Det går inte att bedöma om resultatet i årsredovisningen är i enlighet med några finansiella mål och verksamhetsmål, då det saknas mål för god ekonomisk hushållning i förbundet.

Vi bedömer att förbundet per 2021-12-31 lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans.

Vi bedömer att räkenskaperna är rättvisande.

2 Bakgrund

Vi har av Norra Västmanlands kommunalteknikförbunds revisorer fått i uppdrag att granska årsredovisningen per 2021-12-31. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2021. Förbundets revisorer ska enligt 12 kap KL bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat (2 §). KomRedo's uppdrag är att granska årsredovisningen för att ge revisorerna underlag för sin bedömning.

3 Syfte

Syftet med granskningen är att bedöma om förbundets årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, kommunal redovisningslag och god redovisningssed i kommuner och landsting. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

Granskningen syftar till att ge svar på följande revisionsfrågor:

- Redogör årsredovisningen för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?
- Är resultaten i årsredovisningen förenliga med de fastställda målen för verksamheten?

4 Avgränsning

Granskningen omfattar genomgång av årsredovisningen med fokus på förvaltningsberättelse, resultat- och balansräkning, kassaflödesanalys, noter samt drifts- och investeringsredovisningen för Norra Västmanlands kommunalteknikförbund.

Vår granskning har skett i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR och SKYREV. Vår granskning har varit inriktad på att hitta väsentliga fel (bedömda eller konstaterade) i årsredovisningen.

5 Revisionskriterier

Vi har bedömt om årsredovisningen i allt väsentligt följer:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning¹ (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
- Interna regelverk och instruktioner
- Direktionsbeslut

Vi har bedömt om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål direktionen eller medlemskommunernas fullmäktige beslutat som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

---

¹ Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning.

6 Metod

Granskning har utförts i enlighet med god revisionssed i kommunal verksamhet. Det innebär att vi planerat och genomfört granskningen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga fel.

Granskningen innefattar att utifrån en bedömning av väsentlighet och risk granska utifrån ett urval av underlag till belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. Det ingår också att pröva redovisningsprinciperna och tillämpningen av dem samt bedöma de betydelsefulla uppskattningar som gjorts vid upprättande av årsredovisningen och utvärdera den information som lämnats.

7 Projektorganisation

Granskningen har genomförts av KomRedo under ledning av Camilla Karlsson, certifierad kommunal revisor.

8 Årsredovisningen

8.1 Allmänna bestämmelser om årsredovisning

Årsredovisningen ska upprättas på ett överskådligt sätt (LKBR 4:2).

8.2 Förvaltningsberättelse

Enligt 1 kap. 4 § LKBR ska bokföring och redovisning fullgöras på ett sätt som överensstämmer med god redovisningssed. Enligt 4 kap. 3 § tredje stycket LKBR ska upplysning om skälen för eventuell avvikelse från rådets rekommendationer lämnas i en not.

Innehållet i förvaltningsberättelsen regleras i 11 kap. LKBR. Förvaltningsberättelsen ska innehålla:

- En översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet
- Upplysningar om sådana förhållanden som inte ska redovisas i balansräkningen eller i resultaträkningen, men som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat eller ekonomiska ställning
- Händelser av väsentlig betydelse och förväntad utveckling
- Väsentliga personalförhållanden
- Upplysningar om andra förhållanden som är av betydelse för styrningen och uppföljningen av den kommunala verksamheten
- Utvärdering av om målen och riktlinjerna för god ekonomisk hushållning har uppnåtts och följts
- Utvärdering av kommunens ekonomiska ställning inklusive balanskravsutredning
- Upplysningar om den kommunala koncernen
- Upplysningar om privata utförare som är av väsentlig betydelse för bedömningen av kommunens verksamhet eller ekonomiska ställning

Kommentar

Upprättad årsredovisning innehåller i huvudsak de delar som motsvarar kraven i gällande bestämmelser. I förvaltningsberättelsen redogörs för väsentliga händelser som påverkat resultat och ställning sedan senaste årsredovisningen. Förvaltningsberättelsen innehåller i stort de delar som kraven i lagen ställer. Uppställningsformerna avseende den finansiella rapporteringen följer 5 och 6 kapitlet i lag om kommunal bokföring och redovisning.

8.2.1 Balanskravsresultat

Förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om dels årets resultat efter balanskravsjusteringar, dels detta resultat med justering för eventuell förändring av resultatutjämningsreserv, LKBR 11:10.

Nedan följer en sammanfattning av kommunens utredning:

Balanskravsutredning 2021 (MSEK)	2021
<i>Årets resultat</i>	8,9
<i>Avgår realisationsvinster</i>	-1,8
<i>Tillkommer realisationsförluster</i>	1,8
Justerat balanskravsresultat	8,9
<i>Återbetalning medlemsbidrag Fagersta</i>	-4,1
<i>Återbetalning medlemsbidrag Norberg</i>	-4,8
Balanskravsresultat	0,0

Balanskravsutredningen visar att förbundet klarar balanskravet.

8.2.2 Målen för god ekonomisk hushållning

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering om målen och riktlinjerna enligt KL 11 kap 6 § första och andra styckena har uppnåtts och följts. Förvaltningsberättelsen ska även innehålla en utvärdering av förbundets ekonomiska ställning, LKBR 11:9.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska förbundet i budgeten ange de finansiella mål samt verksamhetsmål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Förbundets ändamål och syfte har gett uttryck i budgeten enligt följande:

Förbundets syfte är att bedriva en ekonomiskt effektiv verksamhet inom området teknik i enlighet med vad som åvilar var och en av medlemskommunerna enligt gällande författningar och frivilliga åtaganden samt samnyttja och säkra kompetens inom dessa områden.

Det framgår av budgeten följande effekt- och verksamhetsmål:

- Verksamheterna ska bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt och ha en budget i balans.
- Uppräkning av taxor och avgifter ska ske på ett sådant sätt att avgiften/taxan följer kostnadsutvecklingen. Avgiftens andel av kostnaderna ska inte tillåtas att minska. Om avgiftsandelens tillåts minska ska det finnas ett politiskt beslut om detta.
- Intäkter och kostnader i VA-verksamheten ska över tid vara i balans.
- Kostnader och intäkter ska i så stor utsträckning som möjligt påföras rätt verksamhet i förhållande till vad som är ekonomiskt motiverat.
- Huvudregeln är att samtliga beslut om utgifts- eller kostnadsökningar ska vara finansierade. Det ska alltså finnas budgetmedel anslagna.

Kommentar

Det framgår inte något i budgeten om styrningen ska utgå från kommunernas vision och övergripande mål samt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten.

Det framgår inte av budgeten vilka mål som är mål för god ekonomisk hushållning. Årsredovisningen innehåller inte heller någon uppföljning av ovan uttalade effekt- och verksamhetsmål som budgeten ger uttryck för. Däremot redogör man för budgetavvikelser inom respektive verksamhet uppdelat per medlemskommun. Denna redovisning kan med fördel presenteras i en tabell vilket skulle underlätta överskådligheten. Främst är det gatuadministrationen, intern fastighetsservice samt fastighetsskötarorganisationen som redovisar underskott för året.

Sammantaget saknas redovisning av måluppfyllelsen helt i årsredovisningen. Kommunallagen 2017:725, även tidigare lag, har tydliga krav på att kommuner och tillika kommunalförbund ska formulera mål för god ekonomisk hushållning. Finansiella mål och verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning ska vara mätbara årligen och framgå av budgeten. Förbundet kan med fördel föra dialog med medlemskommunerna kring de mest väsentliga målen av betydelse för god ekonomisk hushållning och hur de ska följas upp.

Avsaknaden av målstyrning har även framförts i tidigare granskningar. I årets budget finns däremot uttalade effekt- och verksamhetsmål. Inga av dessa mål följts upp i årsredovisningen. Ett arbete pågår inom förbundet att se över målstyrningen.

Det går inte att bedöma om resultatet i årsredovisningen är i enlighet med några finansiella mål och verksamhetsmål, då det saknas mål för god ekonomisk hushållning i förbundet.

8.3 Resultaträkning

Enligt LKBR 5:1 ska resultaträkningen i sammandrag redovisa samtliga intäkter och kostnader under räkenskapsåret.

Resultaträkning visar årets resultat i jämförelse med föregående år och budget. Förbundet redovisar lägre intäkter och lägre kostnader jämfört med föregående år. Nettokostnaderna i förhållande till medlemsbidragen är lägre än budgeterat. Förbundet reglerar över- och underskott mot medlemskommunerna vilket innebär att balanskravet alltid uppnås. Detta år återbetalas överskottet till medlemskommunerna.

Kommentar

Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR. Resultaträkningen redovisar i allt väsentligt externa kostnader och intäkter. Resultaträkningens innehåll är i allt väsentligt rätt periodiserat. Vi bedömer att resultaträkningen ger en i allt väsentligt rättvisande bild av årets resultat.

8.4 Balansräkning

Balansräkningen ska enligt LKBR 6:1 i sammandrag redovisa förbundets samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda panter och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen.

Kommentar

Förbundet har inget eget kapital då över- och underskott regleras mot medlemskommunerna. Ingen soliditet är därmed möjlig att ta fram. Under året har några fordon och maskiner avyttrats.

Balansräkningen är i övrigt uppställd enligt LKBR. Föregående års utgående balanser har överförts rätt som årets ingående balanser. Specifikationer och övrigt underlagsmaterial är i god ordning. Förbundet har använt

underlaget för pensionsskultsberäkningarna som togs fram i augusti 2021 och som avser 2021-12-31. Dessa har uppdaterats med de nya RIPS förutsättningarna.

Rutiner för hantering av äldre kundfordringar kan med fördel utvecklas. Det finns gamla fordringar som borde ha bedömts och skrivits av mot redovisningen. I dagsläget saknas rutin för att boka upp osäkra kundfordringar.

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild av tillgångar och skulder. Tillgångar och skulder har värderats enligt principerna i LKBR. Vi bedömer att räkenskaperna är rättvisande.

8.5 Kassaflödesanalys

I kassaflödesanalysen ska förbundets in- och utbetalningar under räkenskapsåret redovisas.

Kommentar

En översiktlig analys av kassaflödet visar att investeringsverksamheten finansierats genom den löpande verksamheten och ökat likvida medel. Överensstämmelse med övriga delar i årsredovisningen finns.

8.6 Noter

Upplysningar ska lämnas i noter. Noter som avser enskilda poster i resultat- eller balansräkningen ska läggas fram i samma ordning som posterna. Hänvisning ska göras vid de poster som noterna hänför sig till.

Om en avvikelse görs med stöd av 4 kap 4 § andra stycket från någon av de grundläggande redovisningsprinciper som anges i paragrafen, ska det lämnas en upplysning om skälen för avvikelsen och en bedömning av effekten på kommunens resultat och ställning.

En upplysning ska lämnas om principerna för värdering av tillgångar, avsättningar och skulder.

Kommentar

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år. Förbundet informerar under not 1 att en förändring av indelning i poster har genomförts från år 2021 som innebär att medlemsbidrag redovisas som en egen post i resultaträkningen, istället för att ingå i posten verksamhetens intäkter.

Av 9 kap. 9 § LKBR framgår att en upplysning ska lämnas om bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod för varje post som tas upp som materiell anläggningstillgång. Upplysningskravet är menat att avse den grupp av tillgångar som redovisas som materiella anläggningstillgångar i respektive post i balansräkningen. Noten för materiella anläggningstillgångar bör anpassas efter rekommendationen i RKR R4.

8.7 Drift- och investeringsredovisning

8.7.1 Driftredovisningen

Enligt LKBR 10:1 ska driftsredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten. Vi har granskat att:

- ✓ Budgeterade och redovisade intäkter och kostnader redovisas i sammanfattning
- ✓ Redovisade intäkter och kostnader överförts riktigt från bokföringen
- ✓ Samma periodiseringsprinciper gäller för både budget och redovisning
- ✓ Jämförelse görs med tidigare år
- ✓ Driftredovisningen är analyserad i förhållande till ekonomi och fastställda mål

Kommentar

Redovisningen sammanställs per övergripande nivå samt per medlemskommun i förvaltningsberättelsen. Jämförelser görs men inte riktigt på motsvarande nivåer som i budgeten, vilket försvårar jämförbarheten. Texter kopplade till driftredovisningen återfinns i förvaltningsberättelsens finansiella analys. En utveckling av analysen kring ekonomi och fastställda mål rekommenderas. Delar av den sammanställningen kan med fördel presenteras under driftredovisningen vilket underlättar läsbarheten. Sambandet med årsredovisningens övriga delar är otydligt. Budgetavvikelser kommenteras i förvaltningsberättelsen på en detaljnivå som inte bedöms vara överskådlig.

Vi bedömer att driftredovisningen utifrån ovanstående genomgång i allt väsentligt ger en rättvisande bild av utfallet för den löpande verksamheten. Följsamheten till rådets rekommendationer bör ses över och förbättras.

8.7.2 Investeringsredovisningen

Investeringsredovisningen ska innehålla en samlad redovisning av förbundets investeringsverksamhet, LKBR 10:2. Vi har granskat att:

- ✓ Investeringsredovisningen visar kommunens totala investeringsverksamhet
- ✓ Investeringsredovisningen är uppställd enligt god redovisningssed
- ✓ Beloppen i investeringsredovisningen överensstämmer med bokföring
- ✓ Posterna i investeringsredovisningen är överförda till balansräkning och kassaflödesanalys
- ✓ Jämförelse med tidigare år görs
- ✓ Avvikelser i förhållande till budget har analyserats och kommenterats

Kommentar

En analys kring avvikelser i förhållande till budget saknas i förvaltningsberättelsen samt kring investeringsavsnittet. Jämförelser görs men inte riktigt på motsvarande nivåer som i budgeten, vilket försvårar jämförbarheten.

Vi bedömer att investeringsredovisningen utifrån ovanstående genomgång i allt väsentligt ger en rättvisande bild av utfallet för den löpande verksamheten. Följsamheten till rådets rekommendationer bör ses över och förbättras.

KomRedo, dag som ovan

Camilla Karlsson

Certifierad kommunal revisor